

Hoogtepunten uit bio-onderzoek uitgelicht

Alice Van den Broeke (ILVO), Marijke Aluwé (ILVO), Sophie Goethals (ILVO)

Wat leerden we uit recent bio-onderzoek in de varkenshouderij? En welke projecten staan er nog op stapel? Recent liep het BIOBEER III project af waar er onderzocht werd waar de knelpunten nog liggen voor het houden van intacte beren in de biologische varkenssector. Bij de varkenshouders en de retail groeit de interesse, vooral om ecologische redenen zoals een lagere CO₂-voetafdruk en een efficiëntere stikstof- en fosforbenutting. Consumentenverwachtingen spelen eveneens een rol. Tegelijk blijven er belangrijke knelpunten, waaronder de nood aan betrouwbare detectie van berengeur en de garantie dat de vleeskwiteit op niveau blijft en het percentage karkassen met berengeur laag blijft. Op drie bedrijven werden verschillende berengeur reductiestrategieën getest, zoals graskuil, een kastanje tannine supplement en Bio Taintstop. Uit deze proeven bleek dat het houden van intacte beren haalbaar is wanneer er voldoende managementmaatregelen worden genomen: op twee bedrijven werd nauwelijks probleemgedrag vastgesteld, terwijl op één bedrijf meer seksueel gedrag en onrust voorkwam. Huidletsels bleken op alle bedrijven minimaal.

De analyse van berengeur toonde aan dat de prevalentie relatief hoog is, vooral door androstenon en in mindere mate door skatol. Graskuil leidde tot een duidelijke daling van androstenon, terwijl Bio Taintstop enig effect op skatol liet zien, zij het niet altijd significant. Tannines gaven geen overtuigende reductie. In het onderzoek naar vleeskwiteit kwam naar voren dat de carré van beren donkerder was, iets meer vocht verloor bij het koken en een hogere scheurkracht vertoonde, met tevens een iets lager percentage intramusculair vet. Bij hamburgers werden echter geen smaak- of textuurverschillen vastgesteld tussen baren en niet-stinkende beren. Enkel wanneer 100% stinkervlees werd gebruikt, was de berengeur duidelijk merkbaar. Wanneer 20% stinkervlees werd gemengd met 80% bargenvlees, konden noch consumenten noch experts een verschil detecteren.

Een ander bio onderzoeksproject richtte zich op orale ijzerverstrekking bij biggen (BIGIJZER). Omdat biggen met weinig ijzerreserves worden geboren en zeugenmelk nauwelijks ijzer bevat, vormt bloedarmoede een reëel risico. Daarom wordt doorgaans een ijzerinjectie toegediend. Er werd echter onderzocht of orale alternatieven mogelijk zijn. Lavameel scoorde slecht, met een groot aandeel anemische biggen. Farmafer presteerde matig, terwijl HemOral duidelijk betere resultaten gaf. De beste resultaten werden bereikt met HemOral gemengd in appelmoes, maar dit product is niet biologisch gecertificeerd, waardoor de klassieke injectie voorlopig het meest betrouwbare en biologisch toepasbare middel blijft. Een vervolgonderzoek (BIGIJZER 2.0) werd daarom opgestart, om de ijzerstatus van biggen tot 6 weken ouderdom op biologische bedrijven op te volgen en de biologisch gecertificeerde alternatieven verder te onderzoeken.

Het lopende BIO-UITLOOP project gaat na in welke mate de vrije uitloop bijdraagt aan de nutriëntenopname. In de praktijk wordt de uitloop vaak onvoldoende benut omdat ze verhard is of de weide omgewoeld wordt door de varkens. In het huidige project proberen we zicht te krijgen op de samenstelling en de voedingswaarde van de vegetatie in de buitenloop en brengen we ook de seizoensvariatie in kaart. Dit gebeurt op 3 biologische varkensbedrijven.

Figuur 1. Varkens in biologische uitloop

Contactpersoon: Alice Van den Broeke – alice.vandenbroeke@ilvo.vlaanderen.be

Het BIOBEER III project werd gefinancierd door het Departement Omgeving, afdeling Dierenwelzijn, het BIO-UITLOOP project wordt gefinancierd door het Agentschap Landbouw & Zeevisserij en het BIGIJZER en BIGIJZER 2.0 project wordt gefinancierd door Agentschap Landbouw & Zeevisserij en de Europese Unie.